

† 339. *Papaver somniferum*.

Álomhozó mák. Mákfejek.

Álomhozó mák. Keleten honos, nálunk tenyésztett fű. **Mákfélék.**

Diónyi nagyságú **tok**, mely teljes megérése előtt míg bemetszéskor belőle tejnedv folyik ki, szedessék, és enyhe hőnél száríttassék meg. Gömbölyded vagy hosszas-tojásdad, síma, zöldes-szürke, gyakran szilváskékes színű, ülő, korong-alakú, 7—15 sugaras bibével koronázott, a bibe alatt 10 nyitott likkal ellátott; íze undorító keserű.

A szárított tokok szétmetszve és a magvaktól szitálás által megtisztítva, jól záró edényekben tartassanak.

340. Paraffinum.

Paraffin.

Fehér, merev, kristályos, viasznemű, zsíros tapintatú, gyengén petroleum-szagú, íztelen, + 74—80 C^o-nál olvadó, 0.910—0.940 fajsúlyú, szilárd szénkönyekből álló tömeg, mely vízben nem, 35 rész víztelen forró borszeszben, aetherben, benzolban, chloroformban, szénkénegekben, illó és zsíros olajokban oldható.

Vizfürdőn egyenlő mennyiségű kénsavval rázás közben fél óráig melegítve, kihüléskor a sav színtelen vagy csak sárga színű legyen, a paraffin pedig színét meg ne változtassa. Borszeszszel főzve, az savas kémhatást ne mutasson.

† 339. *Papaver somniferum*.

Papaver somniferum Linn., herba orientalis, apud nos culta.

Papaveraceae Juss.

Capsulae nucis juglandis magnitudine ante plenam maturitatem, quamdiu ex incisione succus lacteus manat, collectae et leni igne siccatae, subglobosae vel ovato-oblongae, glabrae, e griseo virides, saepe glaucopruinosae, stigmatate sessili, disciformi, septem vel quindecim radiato coronatae, sub stigmatate poris decem apertae, saporis nauseoso amari.

Capsulae siccatae concisae et a seminibus ope cribri separatae in vase bene clauso serventur.

340. *Paraffinum*.

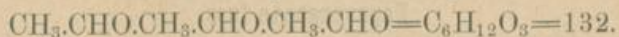
Massa alba, rigida, crystallina, cerae similis, tactu unguinosa, odoris lenis petrolei, insipida, calore 74—80° liquescens, ponderis specifici 0.910 ad 0.940, e carbone et hydrogenio constans, in aqua non, in partibus 35 spiritus fervidi, in aethere, benzolo, chloroformio, alcohole sulfuris, oleis aethereis et pinguibus solubilis.

Paraffinum cum aequali quantitate acidi sulfurici in balneo aquae per horam dimidiam saepius conquassando calefactum post refrigerationem colorem ne mutet et acidum incolor sit, vel colorem solum modo flavum induit.

Spiritus cum paraffino coctus ne fiat reactionis acidae.

† 341. Paraldehydum.

Paraldehyd. Elaldehyd.

Szintelen, sajátságos, fűszeres és egyszersmind fojtó szagú folyadék. Fajsúlya 0.998; forráspontja 124°. Lehűtve 10°-on megolvadó, szintelen, kristályos tömeggé fagy meg. Tíz súlyrész vízben oldódik; borsszettel és aetherrel elegyíthető.

Hidegen telített vizes oldata a felforraláskor megzavarosodik. Oldata az egy csepp nátronlúggal elegyített ammoniakos ezüstoldatból melegen fémezüstöt választ ki.

Semleges kémhatású legyen. Az olvadó jég hőmérsékére lehűtve, kristályos tömeggé fagyjon meg. Az átpárolgatatáskor egész mennyisége 124°-on illanjon el. Ha 5—10 gramm paraldehydet vízfürdön hosszabb ideig melegítesz, tökéletesen elszálljon, a nélkül, hogy idegen zamatú, nem illanó részeket hagyna hátra. Vizes oldata ezüstnitráttól ne zavarosodjék meg.

A fénytől megóva, jól záró edényben tartsd.

Egyes adagja legföljebb 3.00 gramm.

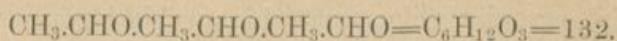
Napi adagja legföljebb 6.00 gramm.

342. Pepsinum germanicum solubile.

Oldható német pepsin.

Kevéssé tapadós, finom, sárgás-fehér por, sós-savanyús ízű, nem víz-szívó, vízben nagyobb mennyiségben zavarosan oldatik, mely savas, ritkán közömbös kém-

† 341. Paraldehydum.

Liquor decolor, odoris specifici aromatici nec non suffocantis. Pondus specificum 0.998; gradus ebullitionis: 124°. Refrigeratum ad 10° in massam liquescentem decolorem, crystallinam congelat; in partes 10 aquae solubilis, alkohole et aethere est miscibile.

Solutio aquosa frigide saturata ebullitione perturbatur. Solutio e solutione argenti nitrici ammoniacalis gutta una liquoris natrii caustici mixta, calefactione argentum metallicum secernit. Sit reactionis neutrius. Ad temperaturam glaciei liquescentis refrigerata congelat. Evaporatione quantitas tota ad 124° avolet. Grammata 5—10 paraldehydi balneo aquae per longius temporis spatium calefaciendo, plane avolent et partes odorem peregrinum redolentes atque non avolantes haud relinquunt. Solutio aquosa nitrate argenti non perturbetur.

Serva loco a luce remoto in vase optime clauso.

Dosis maxima singula 3.00.

Dosis maxima pro die 6.00.

342. Pepsinum germanicum solubile.

Pulvis paulum cohaerescens, subtilis, flavo-albescens, saporis salino-acidi lenis, non hygroscopicus, in aqua maiori parte turbide solubilis; reactionem aci-

hatású. Vizes oldatából tömény borszesz bizonyos idő múlva pelyhek alakjában csapja le; salétromsavas ezüst, eczetsavas ólom, maró higanychlorid vagy cser-sav oldatával bő csapadékot ad.

Ötven centigramm pepsin, tíz gramm vízben oldva és tíz csepp hígított sósavval megsavanyítva, hat gramm alvadt tojásfehérnye igen vékony szeleteit 36—38°-ú hőmérséknél, gyakran felrázva, három nap alatt maradék nélkül oldja.

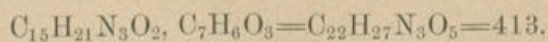
343. Petroleum rectificatum.

Tisztított kőolaj.

A nyers kőolaj átpárolgatatása által nyeretik. Színtelen, híg, közömbös kémhatású, átható szagú, kesernyés-csipős ízű, 0.77—0.82 fajsúlyú folyadék, mely vízben nem oldható, 20 rész 90°/_o-os borszeszben tisztán, aetherben, chloroformban, szénkénegben és zsiros olajokban könnyen oldható, 85 C^o körül forr, a jódot minden melegfejlődés nélkül piros színnel oldja. 40 C^o-nál alacsonyabb hőnél lánggra ne lobbanjon.

†† 344. Physostigminum salicylicum.

Salicylsavas physostigmin. Physostigminsali-cylát. Eserinsalicylát.

Színtelen vagy kissé sárgás kristályokból áll. 150 súlyrész vízben és 12 súlyrész borszeszben oldható.

dam, raro plane neutralem exhibens. In solutione aquosa spiritus concentratus pepsinum post aliquot tempus in flocculis praecipitat; argenti nitrici, vel plumbi acetici, vel hydrargyri bichlorati corrosivi, vel tannini solutio illico praecipitatum copiosum efficiat.

Pepsini quinquaginta centigrammata in aquae grammatibus decem soluta et acidi hydrochlorici diluti decem guttis acidulata albuminis ovi gallinacei indurati atque in frusta tenuissima dissecti grammata sex ad temperaturam 36—38° saepius agitando intra triduum sine remanentia solvant.

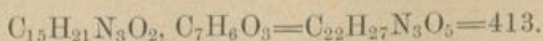
343. Petroleum rectificatum.

Liquor per destillationem petrolei crudi obtentus. Sit decolor, tenuis, reactionis neutrius, odoris penetrantis, saporis amaro-acris, ponderis specifici 0.77 ad 0.82.

In aqua non, in partibus 20 spiritus limpide, in aethere, chloroformio, alcohole sulfuris et oleis pinguibus facile solvitur. Versus temperaturam 85° ebullit, iodum sine ulla evolutione caloris colore rubro solvit. Temperatura minus, quam 40° ne inflammet.

†† 344. Physostigminum salicylicum.

Eserinum salicylicum.

Crystalla coloris expertia aut parum subflava, in partibus 150 aquae et 12 spiritus solubilia.

Vizes oldata ferrichloridtól ibolyaszínűvé válik; jódos jódkáliumtól pedig barnás-vörösen megzavarsodik. Tömény kénsavban szintelenül oldódik; az oldat később megsárgul.

Platinalemezen hevítve, maradék nélkül égjen el. A száraz készítmény hosszabb időn át is változatlan marad; oldata azonban a világosságon megvörösödik.

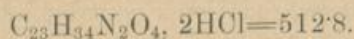
Fekete edényben igen óvatosan tartsd.

Egyes adagja legföljebb 0.001 gramm.

Napi adagja legföljebb 0.003 gramm.

†† 345. *Pilocarpinum hydrochloricum.*

Sósavas pilocarpin.

Szintelen, átlátszó, tű- vagy lemezalakú kristályokból áll. Ize alig keserű, de kevésé összehúzó; kémhatása semleges. Vizben és borszeszben könnyen, aetherben és chloroformban nem oldható.

Tömény kénsavban csaknem szintelenül oldódik; az oldat egy-két morzsa káliumchromáttal összerázva, lassanként megzöldül.

Egy csepp olajjal szétdörzsölve, a nagyító alatt csupán kristályokból állónak lássék, a melyek közt alaktalan testecskék ne legyenek. Kis mennyisége nátriumhydroxyd oldatra dobva, apró, a lúgon úszó, átlátszó cseppekké olvad; ezek lassanként eltűnnek és szintelen, átlátszó oldat keletkezik.

Solutio aquosa ferro sesquichlorato violacea evadit; solutione jodi et kalii jodati autem colore fusco-rubro perturbatur. Acido sulfurico concentrato absque colore solvitur et tardius colorem solutio flavam induit.

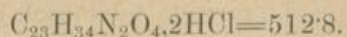
Supra lamina platinea ignitum, absque residuo comburat. Praeparatum siccum et per longius temporis spatium non permutatur, sed solutio luce rubricatur.

Serva in vitro nigro maxima cum cautela.

Dosis maxima singula 0.001.

Dosis maxima pro die 0.003.

†† 345. Pilocarpinum hydrochloricum.

Crystalla decoloria, diaphana, acubus vel laminis similia. Saporis est vix amari sed parum adstringentis; reactionis est neutrius. Aqua et spiritu facile, aethere et chloroformio autem non solvitur.

Acido sulfurico concentrato fere absque colore solvitur; solutio aliquot granulis kalii chromici conquassata lente viridescit.

Gutta una olei tritum, sub microscopio tantum crystallis consistens appareat, corpuscula amorphia non continentibus. Quantitas exigua, solutioni natrii hydroxydati immissum, in guttulas pellucidas supra liquore caustico natantes liquescit, quae lente disparent et solutio decolor, pellucida exoritur.

Óvatosan tartsd!

Egyes adagja legföljebb 0'03 gramm.

Napi adagja legföljebb 0'06 gramm.

346. Pilulae ferratae.

Vasas lapdacsok.

Végy: **Tejsavas vasat** . . . . . *tíz grammot* **10**
Édesgyökérport
Glycerint . . . . . *a mennyi szükséges,*

hogy az egész tömeg legyen . . . . . *hász gramm* **20**

melyből alakíts . . . . . *száz darab* **100**

labdacsot, melyek aetheres tolubalzsam-oldattal kétszeresen vonassanak be.

A bevont és kiszárított labdacsok jól dugaszolt üvegben tartassanak.

Barnás-sárga színűek legyenek.

Minden egyes labdács tartalmaz

tíz centigramm **0,10**
tejsavas vasat.

347. Pilulae ferri jodati.

Vasjodürös labdacsok. Blankard lapdacsai.

Végy: **Vasport** . . . . . *öt grammot* **5**

Lepárolt vizet . . . . . *hét grammot* **7**

Öntsd tágasabb üvegecskébe és apránként adj hozzá

Tiszta jódot . . . . . *nyolcz grammot* **8**

Serva cante!

Dosis maxima singula: 0.03.

Dosis maxima pro die: 0.06.

346. Pilulae ferratae.

Pilulae ferri lactici.

Rp. Ferri lactici	<i>grammata decem</i>	10
Pulveris radiceis liquiritiae		
Glycerini	<i>quantum exigitur</i>	
ux fiat massa	<i>grammatum viginti</i>	20
et qua formentur pilulae	<i>numero centum</i>	100
quae solutione balsami de tolu aetherea bis obductae et siccatae, in vitro rite clauso serventur.		
Sint bruneo-flavae. Continet		
	<i>pilula quaevis</i>	
Ferri lactici	<i>centigrammata decem</i>	0.10

347. Pilulae ferri jodati.

Pilulae ferri jodurati. Pilulae Blankardi.

Rp. Pulveris ferri	<i>grammata quinque</i>	5
Aquae destillatae	<i>grammata septem</i>	7
Ingere in lagenulam ampliorem et sensim adde:		
Jodi puri	<i>grammata octo</i>	8

agita moderate donec fluidum fere decolor evadit; tum
filtra in omisso et filtratum illico commisce cum:

Mellis albi crudi *grammatibus quinque* 5
et evapora ad
grammata tredecim 13

additis tum:

Pulveris radiceis althaeae

” ” **liquiritiae**
aa grammatibus quinque 5

formentur citissime in mortario ferreo pilulae numero
centum et viginti 120

semper pulvere ferri copiose tectae, quae siccatae, denique
cum solutione

Balsami de tolu *parte una* 1

Aetheris sulfurici *partibus tribus* 3

obductae et siccatae, servantur in vitro bene obturato.

348. Pilulae laxantes.

Rp. **Pulveris aloës** *grammata quadraginta* 40

” **jalapae tuberum**
grammata sexaginta 60

” **saponis medicinalis**
grammata viginti 20

Olei anisi *guttas quinque* 5

Misce et fiant cum:

Spiritus concentrati *q. s.*

pilulae ponderis
centigrammatum viginti 0,20

349. Pix liquida.

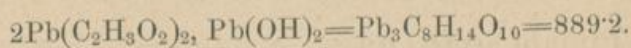
Kátrány.

Az erdei bükkfából száraz átpárolgatás útján előállított és a kereskedésben kapható kátrány, mely folyékony, nyúlós, a viznél nehezebb, olajos, fekete-barna, félig átlátszó; füstös, kreozot-szagú, undorító, keserű ízű.

Vizzel összerázva leülepszik, a viz gyengén megsárgul, savas kémhatásúvá lesz, a kátrány szagát és ízét felveszi.

† 350. Plumbum aceticum basicum solutum.

Oldott bázisos eczetsavas ólom. Bázisos ólomacetát-oldat. Ólomeczet.

Végy: **Tiszta kristályos eczetsavas ólomból**

háromszáz grammot   **300**

Igen finom porrá dörzsölt ólomoxydból

száztíz grammot   **110**

Mozsárban keverd jól össze, tedd lombikba és önts reá

Lepárolt vizből   *ötven grammot*   **50**

Most melegítsd vízfürdőben mindaddig, míg a keverék egészen megfehéredik, azután adj hozzá

Forró lepárolt vizből

kilencszázötven grammot   **950**

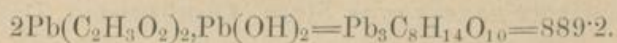
349. Pix liquida.

Pix venalis e fago silvatica destillatione obtenta sistit massam liquidam, spissam, aqua graviorem, oleosam, nigro-fuscam, subdiaphanam, odoris empyreumatici, kreosotum redolentis, saporis nauseosi amari.

Pix liquida cum aqua conquassata desidit et aqua colorem e flavido valde pallescentem nec non odorem saporemque picis liquidae et reactionem acidam ducit.

† 350. Plumbum aceticum basicum solutum.

Acetum lithargyri. Extractum Saturni. Acetas plumbi basicus.

Rp. **Plumbi acetici crystallisati puri**
grammata tercenta   **300**

Plumbi oxydati subtilissime pulverati
grammata centum decem   **110**

Misce optime in mortario, immitte in cucurbitam et adfunde:

Aquae destillatae
grammata quinquaginta   **50**

Tum calefac in balneo aquae, donec miscella ex toto alba non fuerit, dein adde:

Aquae destillatae fervidae
grammata nongenta quinquaginta   **950**

keverd jól fel, dugaszold be az edényt és addig hagyván állani a keveréket, amig megtisztul, szürd meg.

Szintelen, átlátszó, édes és fanyar ízű folyadék; kémhatása lúgos; fajsúlya 1·23—1·24.

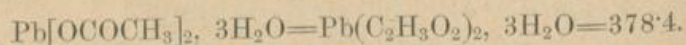
Hígított kénsavval fehér csapadékot ad. Nátronlúggal szintén, de így a kémszer fölöslegében oldható. Ferrichlorid-oldattól vöröses színű csapadék keletkezik.

Hígított kénsavval kiütve, a megszárt folyadék ferrocyankáliummal ne adjon nagyobb, barna színű csapadékot.

Jól záró edényben és óvatosan tartsd!

† 351. Plumbum aceticum depuratum.

Tisztított eczetsavas ólom. Ólomacetát. Ólom-cukor.

Szintelen, áttetsző kristályokból áll; a levegőn elmállik. Ize eleinte édes, később összehúzó, fémes; kémhatása gyengén savas. 1·75 súlyrész vízben és 8 súlyrész borszeszben oldható.

Vizes oldata kénhydrogénnel fekete, káliumchromáttal sárga csapadékot ad; az utóbbi nátronlúgban oldható. Tömény kénsavval szűrős eczetsav-szagot áraszt s egyszersmind fehér csapadékot ad.

Tíz súlyrész vízben tökéletesen feloldódják; az oldat legföljebb gyengén legyen tejes-zavaros. Hígított

Misce optime, claude vas et miscellam, quae tanto
stet temporis spatio ut depuretur, filtra.

Liquor decolor diaphanus, saporis dulcis et
adstringentis, reactionis alkalinae. Pondus specificum:
1.23—1.24.

Acido sulfurico diluto, dat praecipitatum album,
quod etiam liquore natrii caustici nascitur, sed in
reagenti superabundante solubile est. Solutione ferri
sesquichlorati praecipitatum rubescens exoritur.

Acido sulfurico diluto praecipitando, liquor filtra-
tus kalio ferrocyanato praecipitatum majus, coloris
brunei non praebeat.

Serva caute in vase optime clauso.

† 351. Plumbum aceticum depuratum.

Plumbi acetas. Saccharum Saturni.

$\text{Pb}(\text{OCOCH}_3)_2, 3\text{H}_2\text{O} = \text{Pb}(\text{C}_2\text{H}_3\text{O}_2)_2, 3\text{H}_2\text{O} = 378.4.$

Crystalla coloris expertia, diaphana, aëre dilabun-
tur. Saporis est primo dulcis, dein adstringentis metal-
lici; reactionis est lene acidae; solvitur in partibus
1.75 aquae et 8 spiritus.

Solutio aquosa aqua hydrosulfurata praecipitatum
nigrum, kalio chromico autem flavum praebet, hocce
in liquore natrii caustici est solubile. Acido sulfurico
concentrato spargit odorem acidi acetici pungentem et
etiam praecipitatum album praebet.

In aquae partibus 10 plane solvatur, solutio ad
summum lene lactescendo perturbetur. Acido sulfurico

kénsavval kiütve, a leszűrt folyadék ferrocyankáliummal ne adjon sötét-színű csapadékot.

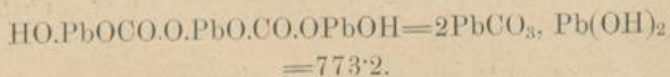
Jól záró edényben és óvatosan tartsd!

Egyes adagja legföljebb 0·10 gramm.

Napi adagja legföljebb 0·50 gramm.

† 352. Plumbum carbonicum.

Bázisos szénsavas ólom. Ólomhydroxydcarbonát. Ólomfehér.

Tiszta fehér, nehéz por, vagy efféle darabokból áll. Fajsúlya 5·5—6·4. Vizben nem oldható; eczetsavban és salétromsavban pezsegve oldódik. Az oldat kénhydrogénvizzel fekete, hígított kénsavval pedig fehér csapadékot ad.

Egy rész salétromsav és két rész víz elegyében melegen tökéletesen, vagy csak igen csekély maradék hátrahagyásával oldódják föl. Ezen oldat nátriumhydroxyddal oly csapadékot adjon, a mely a kémszer fölöslegében oldható. A lúgos oldat egy csepp hígított kénsavtól ne zavarosodjék meg; ha pedig kénsavval tökéletesen kiütöd, a gyengén savanyú folyadék se ferrocyankáliummal, se pedig ammoniumcarbonáttal ne adjon csapadékot.

Erősen izzítva, legalább 85°/_o ólomoxydot hagyjon hátra.

Óvatosan tartsd!

diluto eliciendo liquor filtratus, kalio ferrocyanato praecipitatum atri coloris non praebat.

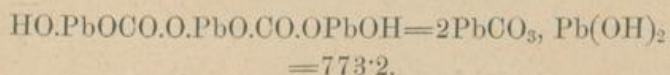
Serva caute in vase optime clauso.

Dosis maxima singula: 0.10.

Dosis maxima pro die: 0.50.

† 352. Plumbum carbonicum.

Plumbi carbonas. Cerussa.

Sistit pulverem gravem album, aut frusta similia. Pondus specificum: 5.5—6.4. Aqua non, sed acido acetico et nitrico effervescens solvitur. Solutio, aqua hydro-sulfurata nigrum, acido sulfurico diluto autem album praebet praecipitatum.

In miscella partis 1: acidi nitrici et partium: 2 aquae calefactum plane, aut residuo nimis exiguo relicto, solvatur. Solutio haec natrio hydrooxydato praecipitatum det in reagenti superabundante solubile

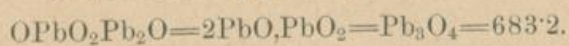
Solutio alkalina, gutta una acidi sulfurici diluti non perturbetur; acido sulfurico plane elicatum, liquor lene acidus, nec kalio ferrocyanato, nec ammonio carbonico praecipitatum praebat.

Fortiter ignitum, ad minus 85% plumbi oxydati relinquat.

Caute serva.

† 353. *Plumbum hyperoxydatum rubrum.*

Vörös ólomhyperoxyd. Minium.

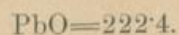

Nehéz, élén kvörös színű por; fajsúlya 8.6—9.0; vízben nem oldható. Sósavval leöntve chlort fejleszt és fehér, kristályos csapadékká változik.

Öt gramm minium, sóskasav és salétromsav elegyében, melegen, csaknem tökéletesen feloldódik. A maradék ne legyen több 0.05 grammnál.

† 354. *Plumbum oxydatum.*

Ólomoxyd. Ólomglét.

Veressárga por, vagy pikkelyalakú darabkákból áll. Vízben nem oldható; fajsúlya 9.25.

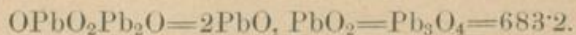
Hígított salétromsavban feloldva, kénhydrogén-vízzel fekete, hígított kénsavval pedig fehér csapadékot ad; az utóbbi nátriumhydroxyd fölöslegében oldható.

Hígított salétromsavban, melegen, erősebb pezsgés nélkül csaknem tökéletesen feloldódik. Ha salétromsavas oldatából az ólmot kiütöd, a leszűrt folyadék fölösleges ammóniától alig kéküljön meg és legföljebb alig észrevehető mennyiségű rozsdavörös csapadékot adjon.

Öt gramm finom porrá tört ólomoxydot oldj fel 30 gramm hígított eczetsavban melegen és az oldatot

† 353. **Plumbum hyperoxydatum rubrum.**

Minium.

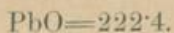
Pulvis ponderosus, coloris intense rubri; pondus specificum 8.6—9.0; aqua insolubilis. Acido hydrochlorico superfusus chlorum emittit, et in praecipitatum album crystallinum permutatur.

Minii grammata 5 in miscella acidi oxalici et nitrici calefacta fere e toto solvuntur.

Residuum grammata 0.05 non excedat.

† 354. **Plumbum oxydatum.**

Plumbi oxydum. Lithargyrum.

Sistit pulverem rubro-flavum aut frustula squamosa rubro-flava.

Aqua non solvitur; pondus specificum: 9.25.

Acido nitrico diluto solutum, aqua hydrosulfurata nigrum, acido sulfurico diluto autem album praebet praecipitatum, hocce in natrio hydrooxydato superabundante solubile est.

Acido nitrico diluto calefactum absque effervescencia fortiori fere perfecte solvatur. E solutione cum acido nitrico, plumbum praecipitando, liquor defiltratus ammonia superabundante vix caerulea evadat, et ad summum: praecipitatum fusco-rubrum vix perceptibile praebeat. Grammata 5 plumbi oxydati subtiliter

szűrő át megmért súlyú szűrőn. A kimosott és kiszárított oldatlan maradék súlya kevesebb legyen 0.1 grammnál.

† 355. Podophyllum.

Podophyllin.

Sárgás por vagy laza, könnyen szétdörzsölhető, sárgás vagy barnás-szürke alaktalan tömeg, mely borszeszben, forró alkali-lúgokban teljesen, aetherben részben, szénkénegben alig oldatik; 100 C^o-nál sötétebb színű lesz, de meg nem olvad.

Vizzel rázva és megszűrve, a szüredék keserű ízű, sárgás színű lesz, a lakmusz-papiros színét nem változtatja meg; vaschloriddal barnára, ólomeczet hozzáadásakor pedig sárga színűre festetik, s gyengén opalizáló lesz, egyszersmind néhány óra múlva sárgás-veres pelyhek ülepednek le belőle.

100 rész ammoniában feloldva, sárgás-barna oldatot képez, mely vizzel hígítva meg nem zavarosodik; 10 rész tömény borszeszben sötét-barna színben oldatik, az oldatból víz hozzáadására szürkés-barna pelyhek válnak ki.

356. Potio magnesia citricae effervescens.

Pezsgő citromsavas magnésia-oldat.

Olvasztó citromviz.

Végy: Czitromsavat	tizenkét grammot	12
Szénsavas magnésiát	tizenegy grammot	11

pulverisati, solve calide in grammatibus 30 acidi acetici diluti et solutionem filtra per filtrum ponderatum.

Residuum elotum et siccatum grammatum 0.1 ponderis minus sit.

† 355. Podophyllum.

Sit pulvis flavus, aut massa laxa e flavido vel subfusco-grisea, in spiritu, in liquore kalii et natrii caustici fervido ex toto, in aethere ex parte, in carboneo sulfurato vix solubilis. Calore 100° colorem obscuriorem trahit, neque vero liquescit.

Cum aqua conquassatum ac deinde filtratum, liquorem praebet coloris flavi, saporis amari, chartam exploratoriam non mutantem, qui addito ferro sesquichlorato colorem fuscum, addito liquore plumbi subacetici flavum trahit et lene opalescit; aliquot horis circumactis flocculi e rubro flavi subsidunt.

Podophyllum in liquoris ammonii caustici partibus centum solutum liquorem efficit coloris ex flavo fusci, qui aqua dilutus non turbatur.

Podophyllum in spiritus partibus decem solutum, liquorem efficit intense fuscum, ex quo aqua addita flocculi coloris ex griseo fusci praecipitantur.

356. Potio magnesiaie citricae effervescens.

Limonada magnesiaie. Limonada solvens.

Rp. Acidi citrici	<i>grammata duodecim</i>	12
Magnesii carbonici hydro-oxydati	<i>grammata undecim</i>	11

Oldd fel		
Lepárolt vízben	<i>négyszáz grammban</i>	400
A pezsgés megszűnte után adj hozzá		
Czitrom-olajat	<i>két cseppet</i>	2
mely elébb		
Kétszénsavas nátriummal		
	<i>három grammal</i>	3
eldörzsöltetett.		
A tökéletes oldás és szűrlés után adj hozzá		
Egyszerű szörpöt	<i>hatvan grammot</i>	60
Töltsd külön e célra szolgáló üvegbe s adj hozzá		
Czitromsavat darabokban		
	<i>négy grammot</i>	4
Igen jól bedugaszolva és lekötözve tartsd el.		
Tartalmaz		
Czitromsavas magnésiát		
	<i>körülbelül húsz grammot</i>	20

357. Potio Riveri.

River itala. Hányásellenes ital.

Végy: Tiszta szénsavas káliumot		
	<i>hat grammot</i>	6
Közönséges szörpöt	<i>húsz grammot</i>	20
Lepárolt vizet	<i>százhetven grammot</i>	170
Tedd palaczkba a szénsavas kálium feloldásáig, azután adj hozzá		
Czitromsavat kis darabokban		
	<i>öt grammot és negyven centigrammot</i>	5,40

Aquae destillatae	<i>grammata quadringenta</i>	400
Solutis et effervitis adde:		
Olei citri	<i>guttas duas</i>	2
cum		
Pulvere natrii hydro-carbonici		
	<i>grammatibus tribus</i>	3
contritas.		
Perfecte solutis et filtratis admisce		
Syrupi simplicis	<i>grammata sexaginta</i>	60
Immitte in lagenam propriam, addendo:		
Acidi citrici in frustulis		
	<i>grammata quatuor</i>	4
optime obturatam et ligatam conserva.		
Continet magnesia citrica circa		
	<i>grammata viginti</i>	20

357. Potio Riveri.

Potio antiemetica.

Rp.	Kalii carbonici puri	<i>grammata sex</i>	6
	Syrupi simplicis	<i>grammata viginti</i>	20
	Aquae destillatae		
		<i>grammata centum et septuaginta</i>	170
Inmitte in lagenam ad solutionem kalii carbonici;			
dein adde:			
	Acidi citrici in frustulis		
		<i>grammata quinque et centigrammata</i>	
	<i>quadraginta</i>		5,40

A palaczkot rögtön és erősen dugaszold be; azonfelül kösd le.

Mindig **fehér kettős** üvegben szolgáltatassék ki.

358. Pulpa prunorum.

Szilva-íz.

Végy: Száritott és közönséges meleg vízzel kétszer lemosott szilvát *kétezer grammot* **2000**

Főzd

Közönséges vízzel *elégseges mennyiséggel.*

A nyert pépet szitán dörzsöld át és sűrítsd be gyenge tűznél félsűrű vonat-állományra, azután a tömeg *három* súlyrészéhez adj:

Czukorport *egy súlyrészt* **1**

és párold be a kellő sűrűségre.

359. Pulpa tamarindorum.

Tamarinda-íz.

Végy: Árúbeli tamarinda-ízt *ötszáz grammot* **500**

Öntsd le

Forró lepárolt vízzel

nyolczszáz grammnyival **800**

Pállítsd gyakori felkavarás mellett a meglágyulásig.

A szitán áttört pépet párold be a vízfürdön porcellán csészében félsűrű kivonat-állományra, s a tömeg *három* súlyrészéhez adj

Lagenam illico optime obtura et suber delige.
Expediatur semper in vitro **albo duplicato**.

358. Pulpa prunorum.

Rp. **Fructuum pruni siccatorum, aqua communi
calida iteratim ablutorum**
grammata duomillia **2000**

coque cum:

Aquae communis *q. s.*

continuo agitando ad emollitionem usque.

Pulpa per cribrum trajecta inspissetur leni igne
ad extracti subspissi consistentiam.

Dein adde ejus partibus *ternis*

Pulveris sacchari albi *partem unam* **1**

et evapora ad justam consistentiam.

359. Pulpa tamarindorum.

Rp. **Pulpae tamarindorum venalis**
grammata quingenta **500**

Infunde cum

Aquae destillatae fervidae
grammatibus octingentis **800**

Digere saepius agitando ad emollitionem usque;
tunc trajice pulpam per setaceum et evapora in patina
porcellanea in balneo aquae ad extracti spissitudinem,
et adde

Czukorport *egy súlyrészt* 1
és párold be a kellő sűrűségre.

360. Pulvis aërophorus.

Pezsgő-por.

Végy: **Kétszénsavas nátrium-port** *két grammot* 2

Add **kék** papirba.

Borkősav-port *egy és fél grammot* 1,5
Add **fehér** papirba.

361. Pulvis aërophorus Seidlitzensis.

Seidlitzzi pezsgő-por. Angol pezsgő-por.

Végy: **Borkősavas kálium-nátrium-port** *tíz grammot* 10

Kétszénsavas nátrium-port *három grammot* 3

Keverd össze és add **kék** papirba.

Borkősav-port *három grammot* 3
Add **fehér** papirba.

† **362. Pulvis Doveri.**

Dover pora.

Végy: **Hánytató-gyökér port**
Mákony-port *mindegyikből öt grammot* 5

Pulpae	<i>partibus ternis</i>	3
Pulveris sacchari	<i>partem unam</i>	1

et evapora ad justam consistentiam.

360. Pulvis aërophorus.

Rp. Pulveris natrii hydro-carbonici	<i>grammata duo</i>	2
Detur in charta <i>caerulea</i> .		
Rp. Pulveris acidi tartarici	<i>gramma unum et dimidium</i>	1·5
Detur in charta <i>alba</i> .		

361. Pulvis aërophorus Seidlitzensis.

Pulvis aërophorus anglicanus.

Rp. Pulveris kalii natro-tartarici	<i>grammata decem</i>	10
„ natrii hydro-carbonici	<i>grammata tria</i>	3
Mixta dentur in charta <i>caerulea</i> .		
Rp. Pulveris acidi tartarici	<i>grammata tria</i>	3
Detur in charta <i>alba</i> .		

† 362. Pulvis Doveri.

Pulvis ipecacuanhae cum opio.

Rp. Pulveris ipecacuanhae		
„ opii	<i>aa grammata quinque</i>	5

Czukorport *negyven grammot* **40**
Hosszabb időn át dörzsölve elegyítsd.
Egyes adagja legföljebb 10 gramm.
Napi adagja legföljebb 40 gramm.

363. Pulvis gummosus.

Mézgás-por.

Végy: **Keményítő-port**
Édesgyökér-port
mindegyikből ötven grammot **50**
Arab mézga-port
Czukorport *mindegyikből száz grammot* **100**
Elegyítsd.

364. Punica granatum.

Gránátalmafa gyökerének kérge.

Gránátalmafa, a középtenger-melléki országokban honos.

Mirtusfélék.

A gyökér kérge, csöves vagy összegöngyölödött, különböző nagyságú darabokban kapható, melyek fél egész két millimetryi vastagok, kívül göcsös-érdesek, a lepattogzott pararéteg helyén gödrösek, többé-kevésbé repedezettek, szürkés-sárgásak. A középső réteg halavány zöldes-sárga, a belső felület halavány fahéj-barna, síma vagy sárgás-fehér forgácsok tapadnak hozzá.

A kéreg rágáskor összehúzó, kellemetlen és kesernyész ízű, törése egyenletes.

Pulveris sacchari *grammata quadraginta* 40

Misce diutius terendo.

Dosis maxima singula: ʒʒ.

Dosis maxima pro die: ʒʒ.

363. Pulvis gummosus.

Rp. **Pulveris amyli**

„ **liquiritiae radiceis**

aa grammata quinquaginta 50

„ **gummi arabici**

„ **sacchari** *aa grammata centum* 100

Misce.

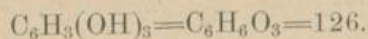
364. Punica granatum.

Punica granatum Linn., arbor in regionibus mediterraneis
spontanea. Myrtaceae.

Cortex radiceis sistit frusta canaliculata vel convoluta variae magnitudinis, dimidium usque duo millimetra crassa, extus verrucoso-exasperata, in locum suberis delapsi scrobiculata, plus minusve rimosa, griseo-flava, strato medio e subviridi flavo, superficie intima pallide cinnamomea, levi vel assulis tenuibus e flavescente albis adhaerentibus instructa, fractura aequabili, masticata adstringentia, saporis ingrati, subamari.

† 365. Pyrogallolum.

Pyrogallol. Pyrogallussav.

Fehér, könnyű, erősen fénylő, lemez- és tűalakú kristályokból áll. 131°-on megolvad és részletesen felbomolva elszállad. 2·3 súlyrész vízben, 1·3 súlyrész borszeszben és 1·25 súlyrész aetherben oldható.

Hígított vizes oldata kevés nátriumhydroxyddal elegyítve és levegővel összerázva, sötét-barna színű lesz. Kevés vasvitriól-oldattól megkékül; ezüstnitráttal pedig fekete csapadékot ad.

Egy gramm pyrogallol 2·5 gramm vízzel összerázva, átlátszó és semleges hatású folyadékká oldódik föl. Ha hárommennyi vízzel hígítva, ezen oldatból 1—2 köbcentiméternyit öntesz 10 köbcentiméter vízbe, a melyet már előbb 1—2 csepp ferrichlorid-oldattal elegyítettél, a folyadék barna-vörös színűvé válik. Fél grammja 1 gramm aetherben teljesen feloldódik.

Platina-lémezen hevítve, maradék nélkül égjen el. Jól záró edényben tartsd!

366. Quercus.

Tölgy.

Quercus robur Linn. és quercus sessiliflora Martyn, nálunk honos fák. Kupaktermők.

Fiatál törzs vagy nem igen vén ágak **kérge**, felettebb vékony, könnyen leválasztható, barnás vagy